

Debesuota, gali lyti.
Saulė teko 5:36, leidžiasi 8:17.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Liepos-July 25 d., 1973 m.

Kaina 15c

174

AMERIKAI GRESIA KONSTITUCINĘ KRIZĘ

TAIVANE ĮSTEIGĖ PREKYBOS CENTRĄ

TAIPEJUS. — Neseniai Tautinėje Kinijoje lankėsi JAV prekybos sekretorius Frederick Dent, kuris atidarė Taipėjiaus mieste Amerikos prekybos centrą. Tas rodo, kad ekonominiai ryšiai tarp Amerikos ir Taivano vis auga. Jautrūs kiniečiai tačiau negalėjo nepastebėti, kad Dent prieš atvykdamas į Taivaną lankėsi su valstybės sekretoriumi Rogers Japonijoje ir Pietų Korėjoje. Iš čia Rogers grįžo namo, o į Taivaną atvyko tik vienas prekybos sekretorius Dent.

"China News" vedamajame klausė, kodėl "Amerika turi politinių problemų, kurias svarsto su Japonija ir Korėja, tačiau neturi ko svarstyti su mumis?" Įsteigus prekybos centrą, Kinijos diplomatai jau bijo, kad jis ateityje užims ambasados vietą, nes Amerika žengs dar toliau savo santykių vystyme su komunistine vyriausybe Pekine.

Nežiūrint neaiškių diplomatinių ryšių ir neaiškios ateities, daugelis Taivano valdžios žmonių yra patenkinti ekonominiais Taivano laimėjimais. Taivanas tapo svarbiu Amerikos prekybos partneriu. Šiais metais prekių pasikeitimas sieks apie 3 bil. dol. Taivanas yra 12-ta valstybė prekyboje su Amerika, kuri perka Taivane ne tik dežutes vaisių ir daržovių, bet įsiveža tekstilės ir elektroninių gaminių.

IS VISO PASAULIO

ST. LOUIS. — Ozark Air Lines keleivinis lėktuvas su 3 įgulos nariais ir 42 keleiviais nukrito netoli Lambert aerodromo, žuvo 38 asmenys, septyni liko gyvi. Nelaimės metu apylinkėje siautė audra ir spėjama, kad lėktuvą galėjo trenkti žaibas. Pilotas ir jo padėjėjas liko gyvi.

KAIRAS. — Libijos revoliucinės tarybos pirmininkas pulk. Quaddafi paskelbė, kad jis atsisia savo pasitraukimo pareikimą. Gyventojai džiausmingai sutiko jo pranešimą. Daugelis buvo pradėję bado streiką, sužinoję, kad Quaddafi pasitraukia. Jis pažadėjo tol būti valstybės galva, kol įvyks susijungimas su Egiptu.

LONDONAS. — Princesės Anne sužadėtušis Mark Phillips, armijos dragūnų pulko leitenantas, buvo pakeltas į kapitono laipsnį. Dabar jis per metus gaus 6,781 dol. algą.

TOKIO. — Japonijos premjeras Tanaka atvyksta į Washingtoną liepos 31 d. Jis pareiškė korespondentams, kad jis nebijo slapto rekordavimo aparatų Baltuosiuose Rūmuose, kur jis žada neįsivairuoti kalbėti, ar ten būtų mikrofonų ar ne. Jis planuoja pakviesti prezidentą Nixoną į Japoniją.

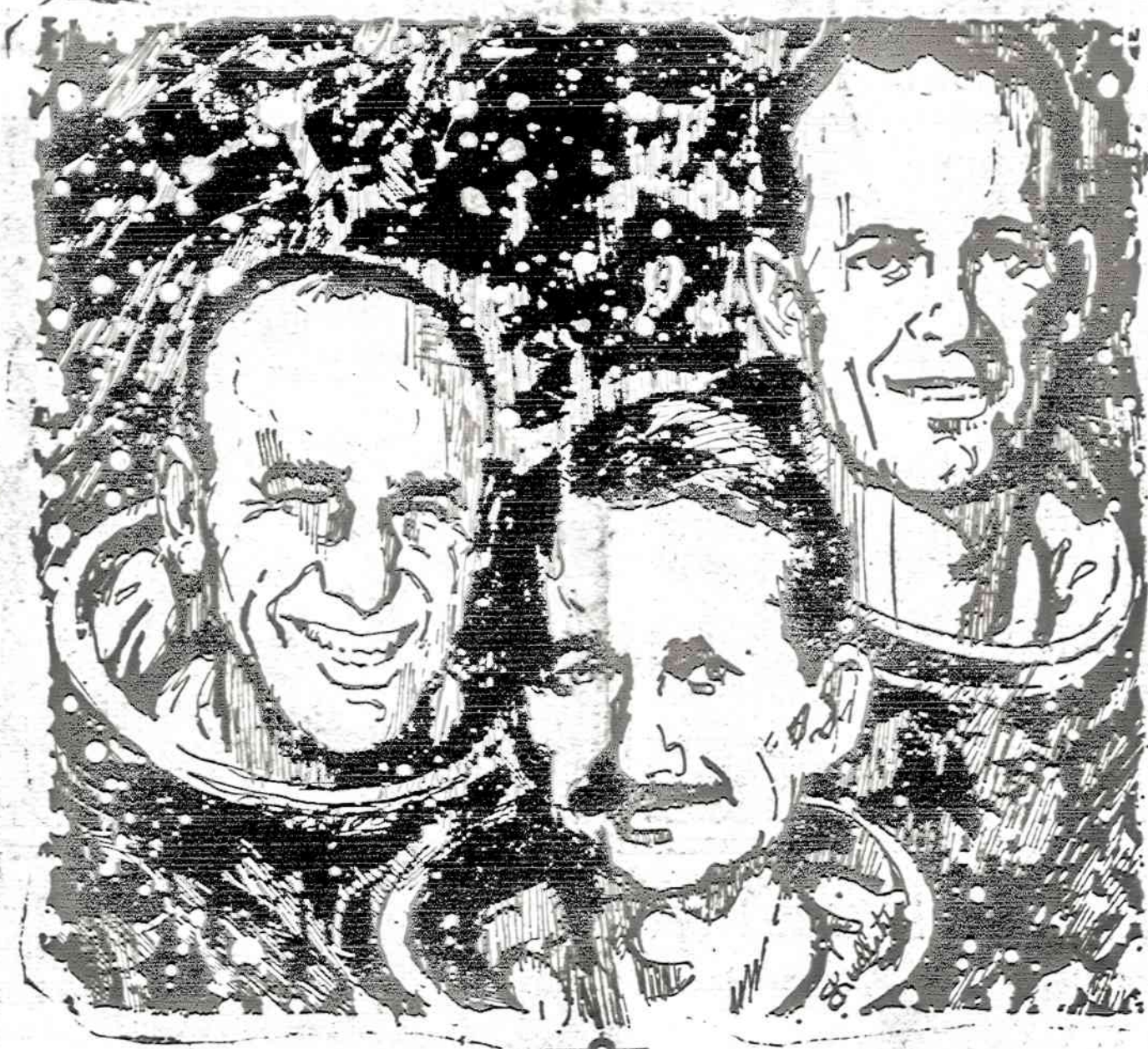
LONDONAS. — Britų vyriausybė planuoja statyti netoli Londono trečią didelį aerodromą. PORTE TOLLE. — Italijoje didelė sensacija sukėlė krokodilas, kuris pabėgo iš cirko ir pasislėpė Po upėje. Medžiotojai su šunimis ieškojo to krokodilo, žmonės bijojo eiti prie upės, nors jis buvo dar mažas, 20 colių ilgio. Jis rastas prie upės kranto. Krokodilas galėjo išaugti iki 20 pėdų ilgio.

HARTFORD. — Amerikos slaugių draugija pasiuntė atspausdintą laišką Kennedžių šeimai, nes senjor Joseph Kennedžio slaugė Rita Dalla sulaužė slaugių etikos principus, parašydama apie savo slaugomąjį ir jo šeimą knygą "The Kennedy Case".

Sovietai išbandė stiprią bombą

STOKHOLMAS. — Prancūzai pradėjęs bandyti savo branduolinius ginklus Ramiajame vandenyne, Švedijos Upsalos Seismologinis Institutas paskelbė, kad sekmadienį labai stiprus sprogimas įvyko Sovietų Sąjungoje, Sibiro Semipalatinsko rajone. Institutui aparatų užregistruoti skalėje 7.1 laipsnio sprogimas, kas rodo, kad sovietų bomba buvo apie 1 milijono tonų dinamito stiprumo. Praeityje, per 10 metų įvyko tik penki sprogimai, kurie buvo panašaus stiprumo.

Washingtono Atominės Energijos komisija patvirtino švedų žinią apie sovietų sprogimą.

Liepos 28 d. prasidės šių trijų astronautų ilga kelionė erdvės stotyje Skylab. Iš kairės Alan Bean, Owen Garriott ir Jack Lousma.

KAIP SOVIETAİ BANDĖ IŠPLĖSTI SUTARTĮ DĖL ATOMINIŲ GINKLŲ

WASHINGTONAS. — Įtakingi valstybės departamento pareigūnai atidengė, kad derybose su sovietais prieš Brežnevo atvykimą į Washingtoną, sovietų diplomatai norėjo daug platesnio susitarimo dėl atominių ginklų naudojimo. Susitarimas, kaip buvo pasirašytas Brežnevo ir Nixono, kalba apie atominio karo vengimą ir žada deti pastangas tokių karų vengti. Pradžioje, jau nuo 1972 m. pavasario, Kremliaus vadai siekė įrašyti į susitarimą daug platesnės apimtys punktus. Vienas jų būtų žadėjęs bendrai veikti prieš kitą valstybę (sovietai, matyt, turėjo galvoje Kiniją), jei ji provokuotų atominį karą. Amerika tokios sutarties vengė ir nesutiko pasirašyti.

John Newhouse savo knygoje "Cold Down" rašo apie Amerikos-Sovietų Sąjungos derybas apriboti strateginius ginklus. Ir tose derybose sovietai reikalavo, kad būtų susitarta, sužinoti apie provokacinius planus pulti, ar prasidėjus puolimui, kad Amerika ir Sovietų Sąjunga abi griežtųsi bendrų žygių užkirsti puolimui kelią arba, jei per vėlu, imtusi bendrų žygių nubausti kaltąją pusę. Šitoks susitarimas buvo Amerikai nepriimtinas, kaip nukreiptas daugiausia prieš Kiniją. Tokia sutartis tarp Maskvos ir Washingtono būtų tiesioginiai nukreipta prieš kitas atominės galvybes.

Amerika keliais atvejais turėjo kreiptis į Britaniją, Prancūziją ir V. Vokietiją, nurašydama tas valstybes, kad susitarimas vengti atominio karo nereikšia Amerikos atsisakymo vartoti atominius ginklus, jei rusai pultų Europą. Kitos NATO valstybės buvo painformuotos apie susitarimą 6 valandos prieš jį pasirašant Washingtono. Brežnevui buvo pakartotinai išaiškinta Amerikos šios sutarties interpretacija ir buvo pareikšta, kad Amerika pasilieka sau teisę pataisyti viešų pareiškimų bei kurią neteislingą, per daug išplėstą Maskvos interpretaciją. Kai kurie Maskvos komentatoriai apie susitarimą nukrypo toliau negu Amerikos tos sutarties supratimas. Maskvoje buvo aiškina, kad Amerika ir Sovietų Sąjunga pasižadėjo nevartoti viena prieš kitą atominių ginklų, jei viena kuri tų valstybių būtų kare su trečia valstybe. Šitoks interpretavimas panaikintų Amerikos atominį skydą virš

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Vakar prezidentas Nixonas priėmė Irano šachą. Savo žodyje prezidentas pabrėžė, jog šachas yra pirmas svečias Baltuosiuose Rūmuose po čia viešėjusio Brežnevo. Iranas užima labai svarbią pasaulio strateginę vietą, pasakė prezidentas.

● Senato Watergate komitetas vakar klausinėjo buvusį prezidento patarėją vidaus reikalams John Ehlichmaną.

● Graikijoje vyriausybė paleido iš kalėjimų 17 laivyno karininkų, kurie buvo suimti po vieno karo laivo pabėgimo į Italiją.

● Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Jogert pareiškė, kad, nežiūrint protestų, Prancūzija toliau bandys savo branduolinius ginklus, nes jos uždavinys sustiprinti savo valstybės saugumą.

● Chrysler automobilių bendrovė paprašė kainų tarybos leido pakelti 1974 metų automobilių kainas.

● Italijos policija ieško dingusio Amerikos korespondento Jack Begon. Buvo žinoma, kad jis rinko medžiagą straipsniui apie Mafijos veiklą.

● Amerikiečių nari laukia Ispanijos valdžios leidimo iškoti netoli Ispanijos krantų dingusio Atlantido kontinento likučius. Nari bandys nufotografuoti pastebėtas jūros dugne gatves ir pastatų kolonas.

DAR ES SALLAM. — Tanzanija ir Burundi susitarė išspręsti pasienio ginčą taikiu keliu ir atnaujino normalius diplomatinius santykius. Burundi pasižadėjo užmokėti kompensaciją 10-ties Tanzanijos piliečių gimimams, nes tie Tanzanijos žmonės žuvo nuo Burundi kareivių puolimų.

● DAVAO. — Filipinuose pristatė valdžiai 50 metų amžiaus japonas Ryoji Miki, kuris karo metu pabėgo iš savo dalinio ir pasislėpė saloje. Jis vedė filipinietę ir turi 14 vaikų. Japonas prašė Filipinų pilietybės ir pareiškė nenoris grįžti į Japoniją.

SENATAS SUSIKIRTO SU PREZIDENTU

WASHINGTONAS. — Konstitucinė krizė, apie kurią buvo kalbama, laukiant kongreso susikirtimo su prezidentu, jau atėjo. Senato specialus Watergate skandalui aiškinti komitetas pasiuntė į Baltuosius Rūmus "Subpeną", reikalaujamas slapto prezidento pasikalbėjimų su artimaisiais štabo nariais juostelių. Baltieji rūmai atsisakė tas juosteles duoti. Specialus prokuroras Archibald Cox irgi pasiuntė subpeną, išskydamas prezidentui duoti jam pasikalbėjimų juosteles, tačiau Baltieji rūmai ir jam juostelių neduoda.

Sudegė Haiti prezidento rūmai

PORT AU PRINCE. — Haiti prezidentas, 22 metų Jean Claude Duvalier, vadinamas "Baby Doc", nes jis paveldėjo tą vietą iš diktatoriaus savo tėvo, vadinamo "Papa Doc", naktį turėjo bėgti su motina iš prezidento rūmų, kuriuose kilo gaisras. Amerikos ambasada sužinojusi, kad gaisras prezidentūroje kilęs iš elektros laidų, tačiau kiti šaltiniai tvirtina, kad galėjo būti ir padegimas.

Prezidentas Duvalier kas pusę valandos per radiją transliuoja, kad jis gyvena ir sveikas bei laiko valstybės vairą stipriai savo rankose.

Prezidento rūmų rūsyje buvo sukrauta amunicija, kuri liepos mėn. sproginėti. Prezidento rūmų vidus išdegė, tačiau sienos tebestovi. Prietaringi Haiti gyventojai šį gaisrą laiko blogu ženklui valdančiai šeimai. Pats prezidentas išrinktas valdyti iki gyvos galvos. Jis po tėvo mirties siekė tiek sušvelninti labai griežtą režimą, paremtą slapto policijos teroru.

Cox yra žinomas teisininkas, Harvardo teisų fakulteto profesorius. Panašių specialistų teisininkų yra ir Baltųjų Rūmų štabe, jų vienas Charles Alan Wright, irgi teisų profesorius, tvirtina, kad prezidentas turi privilegiją neduoti Baltųjų Rūmų dokumentų nei kongresui nei teismams.

Galimas daiktas, kad prezidentui ignoruojant senato komiteto reikalavimą, visas reikalas atsidus teismuose, kurie gali atsisakyti kitiems į šį reikalą. Tuo atveju klausimas bus "teisiškas" viešosios opinijos" teisme. Senatorius Erwinas, komiteto Watergate klausimams aiškinti pirmininkas, jau pradėjo kaltinti prezidentą, kad jam nerūpi moralinė vadovybė. Erwinas pavadinęs Watergate aferą didžiausia Amerikos tragedija, net didesne už Civilinį karą. Senatoriai gali apkaltinti prezidentą "kongreso paneikimu".

Jei prezidento susikirtimas su senatu yra svarbus reikalas, tai dar svarbesnis yra jo nekooperavimas su specialiu prokuroru. Jei prokuroras pasitrauktų iš pareigų, ką jis jau grąsino, kongresas, valdomas demokratų, gali pasiūlyti prezidentą "impeach", apkaltinti ir pašalinti iš pareigų.

Senatoriai nori gauti 8 pasikalbėjimų juosteles, kuriose užrekorduoti prezidento susitikimai su Erlichmanu ir Haldemanu, Mitcheliu ir Deanu tuo po įsilaužimo į demokratų partijos centro istaigą. Jei prezidentas tikrai nieko apie Watergate su jais nekaltėjo, jis lengvai galėtų įrodyti faktus, duodamas komitetui reikalaujamas juosteles.

Cikagos universiteto teisų prof. Philip Kurland pareiškė, kad kongreso ginčs su prezidentu, teismai gali atsisakyti daryti sprendimą. Bet kuris išmintingas teisėjas galės pasakyti: Ne, aciu, aš iš šito ginčo pasišalinsiu". Teismas galėtų atimti prokuroro Cox subpeną pasiremdamas tuo, kad Cox ir prezidentas abu yra vykdomosios valdžios nariai, R. Nixonas yra Cox'o viršininkas, paaiškino Kurland.

● Skotijoje žuvo 9 žmonės Espanade viešbučio gaisre, vakariniame Oban mieste.

● HONG KONGAS. — Tse Tungas nusiuntė 150 dol. dovaną jaunam vyrui, kuris buvo išsiųstas į provinciją dirbti žemės ūkyje. Jo tėvas spaudė pasiskundę, kad jauni miestų gyventojai negali kaimuose išgyventi, nes jie nemoka ūkio darbų ir kolchozuose gauna dirbti mažiau valandų už vietinius valstiečius. Spėjama, kad valdžia šitokią praktiką — siųsti jaunuolius į kaimus — reformuos.

● DAR ES SALLAM. — Tanzanija ir Burundi susitarė išspręsti pasienio ginčą taikiu keliu ir atnaujino normalius diplomatinius santykius. Burundi pasižadėjo užmokėti kompensaciją 10-ties Tanzanijos piliečių gimimams, nes tie Tanzanijos žmonės žuvo nuo Burundi kareivių puolimų.

● DAVAO. — Filipinuose pristatė valdžiai 50 metų amžiaus japonas Ryoji Miki, kuris karo metu pabėgo iš savo dalinio ir pasislėpė saloje. Jis vedė filipinietę ir turi 14 vaikų. Japonas prašė Filipinų pilietybės ir pareiškė nenoris grįžti į Japoniją.

Peru nutraukė ryšius su Paryžium

LIMA. — Karinė Peru vyriausybė nutraukė diplomatinius santykius su Prancūzija, protestuodama prieš naują atominių bombų bandymų seriją. Premjeras gen. Edgardo Mercado Jarrin pareiškė, kad santykiai tol nebus užmegzti, kol Prancūzija sprogins atominius užtaisus Ramiajame vandenyne.

Tuo tarpu Prancūzija painformavo Amerikos vyriausybę, kad 16 asmenų iš jachtos "Fr" buvo lėktuvu nugabenti į tolimą Ramiojo vandenyno salą, nes jie atsisakė palikti bandymų apylinkę. Jachta liko Mururoa salos įlankoje. Visi amerikiečiai esą gyvi ir sveiki.

Prancūzija pirmadienį oficialiai paskelbė, kad bandymas įvyko ir jo rezultatai buvo patenkintami.

Libijoje piratai sunaikino lėktuvą

BENGHAZI. — Keturi japonų lėktuvo piratai iš Dubai šiekystės prie Persijos įlankos atskrido į Damaską, Siriją ir iš čia pasiekė Benghazį, Libijoje. Čia jie leido visiems 137 įkaitams iš lėktuvo išeiti, o po to lėktuvas buvo susprogdintas. Libijos valdžia sako, kad piratai buvo suimti. Pažymėtina, kad nei Irakas, nei Libanas nedavė nei lėktuvui leidimo nusileisti jų aerodromuose. Sirijoje lėktuvą pasitiko keli Sirijos vyriausybės nariai ir japonų ambasados atstovai.

Izraelyje buvo pasiruošta keleivinį lėktuvą sutikti, nes buvo galvojama, kad teroristai, pasivadinę "Okupuotų teritorijų sūnumis", bandys lėktuvą sunaikinti Izraelyje. Patys arabai abejoja, ar šie piratai turi kokių ryšių su palestiniečiais, nes tokio vardo organizacija iki šiol nebuvo žinoma.

Teroristai leido senyvai japonų porai išlipti iš lėktuvo Dubai aerodrome, nes vyras blogai jautėsi.

Pavergtųjų Tautų demonstracijos

(Ispūdžių pluoštas)

Š. m. liepos 21 d. Čikagos viduriniame kvartale įvyko Pavergtųjų Tautų demonstracijos. State gatvėje keliolikoje blokų ple- vėsavo komunistų pavergtųjų tautų vėliavos.

Lygiai 12 val. nuo Wacker Drive gatvės prasidėjo demon- strantų eitynė. Priekyje ėjo de- vantų deglė nešdamas stam- baus kūno sudėjimo mažo ūgio juodukas. Jis Vokietijoje su- mušė rusus bokso rungtynėse. Po to didelis policijos orke- stras, kariuomenės — jūrinin- kų dalinys. Pavergtųjų Tautų atstovai. Apie 20 Amerikos kariuomenės veteranų nedide- lių dalinių su vėliavomis. Taip pat veteranų rėmėjų moterų keli vienetai. George W. Dun- ne, Cook apskritys tarybos pirmininko, du puošnūs veži- mai. Toliau jau žygiavo Pa- vergtųjų Tautų grupės.

Serbai: praėjo vos keliolika asmenų, tautiniais rūbais pasi- puosusių. Toliau buvo neša- mas trijų vyrų labai didelis kry- žus su grandine ir plakatai su šukiais laisvės pavergtoms tau- tom ir religijai.

Estai: Praėjo apie šimtas as- menų ir pravažiavo pora ma- šinų.

Kroatai: Gana didelė žmo- nių grupė, daugiausia tauti- niais rūbais apsirengusių. Di- delis vaikų orkestras. Vėl ant didelio vežimo susėdę grupė vaikų, važiavo dainuodami ir gitaromis skambindami. Tran- sparentuose užrašai: komu- nistai tai nužudė 467 kroatų ku- nigų ir 600.000 kroatų.

Didelis skautų dalinys, dau- giausia juodukai.

Lenkai: lenkų šiaip žmonių nedidelis skaičius, praėjo, bet labai didelis vaikų orkestras.

Transparentuose šukiai: rei- kalaujame laisvų rinkimų Len- kijoje. Rusai Katyne išžudė 15.000 lenkų karininkų ir inte- ligitų. Dar pravažiavo puoš- nus vežimas su Mikalojaus Ko- perniko paveikslu. Scatter vy- čiai. Ugniagesių vežimas.

Gudai: Tik keturi vyrai ne- šė vėliavas. Be to, pravažiavo didelis vežimas su dideliu žemėlapiu, parodančiu tarp ku- rių valstybių Gudija yra.

Ukrainiečiai: Praėjo nema- žas skaičius Amerikos vetera- nų uniformuotus dalinys, po- ra šimtų skautų ir didelis ma- žų vaikų orkestras. Puošnus vežimas su piešiniu, vaizduo- jančiu jauną vyrą, smaigintį rusiškąjį smaigilį. Be to, daug įvairių kitokių šukių ir vėli- vų buvo nešama.

Kiniečiai: Tik keletas vyrų ir moterų su vėliavomis. Bet labai didelis vaikų orkestras.

Latviai: senesnio amžiaus žmonių nedidelė grupė. Užtai jaunimo gana didelis skaičius praėjo. Pravažiavo ir didelis vežimas daugybę kryžių ap- supytą grandinėmis. Šukiuose reikalaujama Latvijai laisvės. Laisvės ir okupuotoje Latvijo- je religijai.

Lieuviai: drausmingai ir kariskai praėjo uniformuotų saulių ir jūros saulių, moterų ir vyrų daliniai. Pravažiavo vežimas, kuriame atvaizduo-

tas rusiškas kalėjimas, su sto- romis grotomis. Už grotų tau- tiniais rūbais aprenkti jauni lietuviai ir lietuvaitės. Juos saugo vienas su šautuvu, kitas su nagaika rusiški enkavedis- tai. Ir tikrai labai vykusiai ir taikliai atvaizduota dabartinė Lietuvos padėtis.

Toliau didelis, beveik vien- juodukų, orkestras. Ir vėl lie- tuviai nešė didelę gulscių Lie- tuvos vėliavą. Ėjo ramovėnai, trys savanoriai kūrėjai su sa- tras, kariuomenės — jūrinin- kų vėliava, daugiau jų negalė- jo būti. Labai gražiai pasirodė jaunų šokėjų grupė "Žilvy- tis", nešdama didelį plakatą, ir keliolika jaunuolių, tauti- niais rūbais apsirengusių. Pra- keliavo Valerijono Šimkaus didelis vežimas su pieštu didė- liu plakatu, vaizduojančiu de- mantį liepsnose Romą Kalantą ir reikalaujantį Lietuvai lais- vės. Dar toliau žygiavo tikrai didelis skaičius lietuvių. Tikui- jog nesuklysiu teigdamas, kad buvo apie porą tūkstančių vy- rų ir moterų.

Dalis moterų vilkėjo tauti- niais drabužiais. Tai buvo šiais metais viena iš didžiau- sių grupių. Gaila, kad eise- noje žygiavo daugiausia seno ir seniausio amžiaus moterys ir vyrai. O kur gi mūsų jaunimas? Mačiau, kad televizijų kameros daugiausia buvo nukreiptos į lietuvių grupę. Be to, lietuviai nešė nemažą skai- čių įvairių transparentų ir tau- tinių vėliavų.

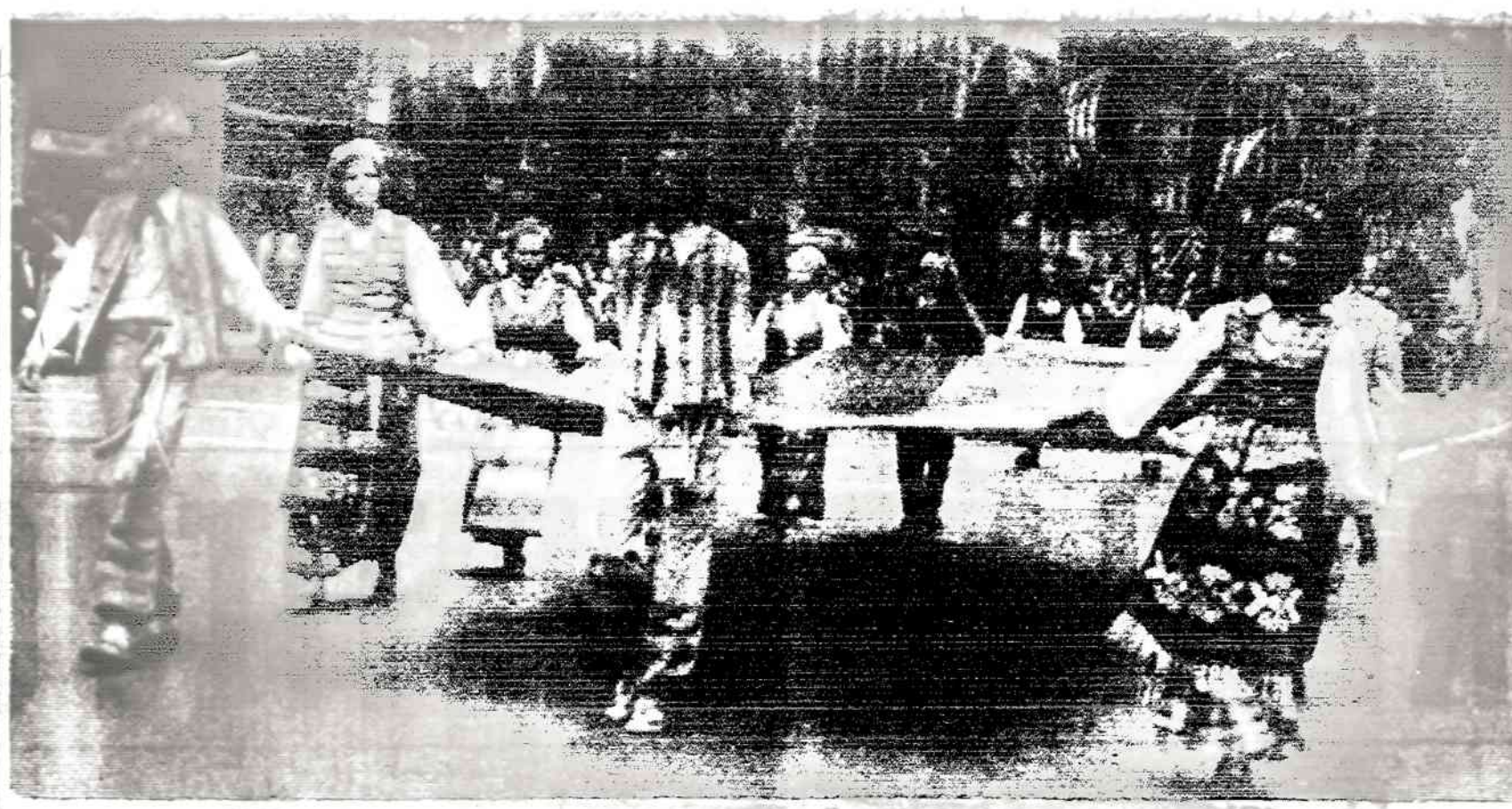
Čekai: daugiausia ėjo spor- tininkai. Keliolika tautiniais rūbais apsirengusių moterų. Pravažiavo puošni karieta, pen- kių arklių traukiama. Joje sė- dėjo čekų moterys ir vyrai, gražiai tautiniais rūbais pasi- puosę.

Albanija: keletas asmenų su vėliava ir transparentu, rei- kalaujančiu Albanijai laisvų rin- kimų. Pora mašinų pravažia- vo Young Americans for Fried- om. Keletas puošnių vežimų: miškų saugonės, meras Daley, sanitarinio departamento, rau- donojo kryžiaus ir kitokių.

Stasys Juškėnas

15 milijonų gyventojų žemėje 21-me amžiuje

Dr. Roger Revelle iš Hovardo universiteto pranešime San Francisco tvirtina, kad atein- ančiame 21-me amžiuje žmo- nių žemėje bus 15 milijonų, bet dauguma būsia senesni kaip 65 metų amžiaus, nes iki tol būsiąs išsilyginęs prieauglio didėjimas ir šeimos mažiau vai- kų begimdysiančios. Jungtinė- se Amerikos Valstybėse gyven- tojų ateinantį šimtmetį būsią 300 milijonų, tai yra vienu šim- tu milijonų daugiau kaip šiuo metu.

Prasita šeštadienį, liepos 21 dieną, Pavergtųjų Tautų parado metu Čikagos didmiesčio lygiuoja tautiniais drabu- žiais apsirengusios lietuvaitės. Nuotrauką padarė Martynas Nagys.

Vyriausybė su keliomis opozicijomis

Rašo JUOŽAS KAIRYS, Muenchenas (Vokietija)

Tokia yra V. Vokietijos vy- riausybė, susidedanti iš social- demokratų ir liberalų. Ji valdo kraštą nuo 1969 m. rudens. Ši- tai koalicijai pagrindinė opozi- cija buvo ir dar tebėra krikščio- nių grupės (CDU ir CSU). Bet pavojingesnė opozicija jai sudaro savo partijų nariai, o ypač jaunimas ir ypač socialdemokra- tų.

Dėl per didelio pasukimo už- sienio politikos į Maskvos pusę bei į kitus komunistinius kra- stus ir dėl kai kurių veiksmų vi- daus reikaluose, nuosaikesni so- cialdemokratai ir liberalai, nesu- tikdami su tokiais vyriausybės žygiais ir nepajėgdami kitaip sustabdyti jos užsimojimus ar pakreipti savaip, išstojo iš par- tijų ir atsisakė nuo turėtų aukš- tų postovių valstybėje. Kai kurie iš jų perėjo net į opozicines grupes — CDU ir CSU. Dėl to koa- licija buvo netekusi turėtos bei reikiamos daugumos parlamen- te, ir grėsė pavojus būti nuvers- tai. Tuo pasinaudodamos krikščio- niškų grupės 1972 m. balan- džio mėnesio pabaigoje buvo įne- šusios nepasitikėjimo klausimą kancleriui Brandtui ir į jo vie- tą siūlė savo, CDU ir opozicijos frakcijos pirmininką Barzelį.

Bet nuversti Brandtą joms ne- pasisekė — nesurinko reikiamo skaičiaus balsų. Pasirodo, kad opozicijos parlamentarai parėmė savo balsais Brandtą. Kaip dab- ar pradeda vis daugiau aiškė- ti, už tai jie yra gavę iš socialde- mokratų po 50.000 markių. Ki- taip sakant, jie buvo papirkti. Šiaip išstojėliai nėra aktyvūs ir dėl jų išstojimų dabar koalicija nesuka sau galvos. Ypač jie nėra pavojingi po 1972 m. rudenį

įvykusių rinkimų, per kuriuos abi partijos surinko sau didoką daugumą ir galėtų niekieno ne- trukdomi valdyti. Bet šitai nėra. Koalicijai, o ypač socialdemo- kratams, kelia nerimą pastarųjų jaunimas, Jūsos vadinamas. Tai organizacija, kuri sudaro apie trečdali socialdemokratų parti- jos, vis daugiau atsisuka nuo sa- vo partijos vadinamosios Godes- bergo programos ir vis daugiau kryptą į marksizmą-leninizmą bei už bendradarbiavimą su komunistais. Veikdami bendrai su komunistais, jie tikisi suda- ryti tautos frontą, kuris kiek ga- lima greičiau pakels dabartinę visuomenę į marksistinę-lenin- istinę. Dėl tokio kairumo čia jie vadinami ir kairiaisiais radi- kalais. Žinoma, Jūsos tarpe yra ir nuosaikių bei nuosaikesnių, kurie galvoja irgi tą patį pasiek- ti, bet ne iš karto ir be jokių kompromisų, kaip yra užsimo- jus padaryti kairieji radikalai su komunistais, tik palaipsniui, per teisėtoms priemonėms vykdo- mas reformas. Be to, šitie be- ne sudaro daugumą.

Nors kairieji radikalai su ko- munistais savo aktyvumu, savo nesiskaitymu su priemonėmis, su partija bei jos vadovybe ir kita visuomene su pastarosios vadais ir autoritetais, tiesiog už- šachuoja kitus taip, kad ir norė- dami jie nepajėgia net reikiamai prieš juos pajudėti. Be to, kairieji radikalai su komunistais yra jau įsibrovę į visų rūšių mokyklas, gimnazijas, universi- tetus, darbovietas ir visur kitur, kur tik jie gali vienaip ar kitaip įlysti bei įeiti ar priėti ir vis briaunasi. Jie rengia mitingus, demonstracijas ir kelia kitokių erzelių. Todėl kairiųjų radika- lų problema darosi vis aktuales- nė jau ir visai V. Vokietijai.

Kartais krikščioniškų grupių atstovai primena pavojų valsty- bei iš kairiųjų radikalų pusės ir reikalauja socialdemokratams at- siriboti nuo parlamentarizmo bei demokratijos duobkasių, bet iki dabar šios partijos vadovybė nėra nieko konkretnio padariusi. Be to, jei kur jauniems socialistams ir yra uždrausta bendradarbiauti su komunistais, bet į tokį uždraudimą jie ne- kreipia kažkiek dėmesio arba pareina pas komunistus. O griež- tesnių priemonių iki šiol iš viso nebuvo griebti. Partijos vado- vybė bene bijo nustoti sau balsų

ir aktyvių talkininkų, ypač rin- kinų metui. Bet vis dėl to ten- ka nugirsti balsų, kad jie ga- li partijai pakenkti, gal net ir vi- sai ją suardyti.

Jei nebus nuo jų apsisvalyta, tai rimtesni nariai gali nusisuk- ti visai nuo partijos ir per se- kančius rinkimus atiduoti savo balsus jei ne už CDU ar už CSU atstovus, tai už liberalus. Be to, socialdemokratams vis daugiau

patenkant į savo jaunųjų kai- riųjų radikalų įtaką, kai kurie liberalai pradeda jau abejoti, ar sekanti kartą socialdemokratų partija bus jiems tinkamas part- neris koalicijai. Gi pagal šios dienos gyventojų nuotaikas, nei socialdemokratai, nei krikščio- nių grupės nesurinktų tiek bal- sų, kad galėtų vieni valdyti. To- dėl liberalų reikiama abejonė dėl būsimos koalicijos su social- demokratais pastariesiems kelia didelį rūpestį.

Dėl vokiečių darbininkų pa- sakytina, kad ir jie nereiškia- dar kažkiek entuziazmo kairie- siams radikalams bei komunis- tams.

Pasitaiko liberalų ir krikščio- nių grupių jaunimo, pakrypusio į kairę. Bet iki šiol tų partijų vadovybės pasisėkdavo dar iš- laikyti ji savo programų ribose.

Atrado Atlantidą?

UPI liepos 17 dieną pranešė iš Kadizo, Ispanijoje, kad 70 narių amerikiečių mokslinė ekspedicija pareiškė atradusi dingusį Atlantidos (Atlantis) kontinentą.

Pranešime sakoma, kad na- rūnai rado apščiui duomenų, kuriuos skuba sutvarkyti įro- dymui, jog tikrai egzistavo dieną.

aukšta civilizacija, kuri kaip legendos sako, kadaise buvo išsiplatinusi per visą Atlantą kol pagaliau dingo jūrų gel- mėse prieš tūkstančius metų.

Ekspedicijos pranešime sa- koma, kad narūnai Kadizo įlankoje pietiniame Ispanijos pakraštyje, rado buvusių vie- kelių liekanas ir dideles kolo- nas, kai kurias su koncentri- niais spiralės motyvais lygiai toje vietoje, kuria yra aprašęs graikų filosofas Plato.

"Tai yra tikriausiai visų di- džiausias atradimas pasaulio istorijoje", sakoma praneši- me, "ir dabar prasidės nauja era tyrinėjimams antropologi- jos, archeologijos ir povande- nių mokslų srityse".

Dar metus leido teršti

Illinojaus Taršos Kontrolės Taryba pranešė dar vieniems metams terminą, iki kurio šios valstijos asinizacijos (sruvų va- narių amerikiečių mokslinė ekspedicija pareiškė atradusi dingusį Atlantidos (Atlantis) kontinentą.) švaresniam valymui, kad atli- ktytų griežtesnius standartus. Terminas buvo šiu 1973 metų gruodžio 31 dieną, dabar nu- kuriuos skuba sutvarkyti įro- dymui, jog tikrai egzistavo dieną.

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų atlikus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvius, pirmos neturų kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti mokyklai, kurių viso buvo 121, 47 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanisčių ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban- kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Pay- checks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg build- ing up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're sav- ing money too.

That's good to know.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnciant čekį ar Money or- derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

